

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Concluziile cetățenilor participanți la forumul deliberativ asupra reformei sistemului de pensii 7-9 martie 2014

În perioada 7-9 martie, CeRe a organizat forumul deliberativ privind propunerile de reformă a sistemului de pensii din România. Forumul deliberativ este o metodă de consultare utilizată în premieră de CeRe, pentru exprimarea opiniilor cetățenilor. Totodată este instrumentul care va susține ulterior celelalte etape ale proiectului – consultarea tuturor actorilor vizați (mediul neguvernamental, partidele politice, sindicatele etc), cu scopul formulării unei politici publice pentru reforma pensiilor.

Astfel, cei 60 de cetățeni participanți la forum (locuitori ai Bucureștiului și din alte orașe ale țării), s-au arătat îngrijorați de sustenabilitatea sistemului actual de pensii, având în vedere sporul natural negativ, lipsa locurilor de muncă, rata mică de colectare a CAS-ului și au discutat despre posibile măsuri care să repare sau să reducă unele dintre aceste probleme, dar care să fie, totodată, fezabile și implementabile. Au ales variante și măsuri de reformă care să susțină atât sistemul public de pensii, cât și economisirea individuală.

Astfel:

- Indexarea pensiei: să se facă cu un procent din salariul mediu pe economie și rata inflației să funcționeze pe post de indice de corecție, însă ambii indicatori să fie luați în calcul.
- Sistemele speciale de pensii: menținerea numărului actual, poate chiar eliminarea lor sau a unora dintre ele. În orice caz, se impune reevaluarea acestora, pentru a vedea dacă, într-adevăr, nu ar trebui eliminate din aceste scheme anumite categorii (precum parlamentarii, militarii cu funcții similare celor civile, serviciile speciale) și introduse altele.
- Schemele specifice de impozitare pot fi menținute, însă cu un control mult mai riguros asupra implementării.
- Fiscalizarea anumitor activități economice care acum nu sunt impozitate (creșterea bazei de impozitare).
- CAS-ul actual să fie progresiv, până la limita actuală care să fie maximă și scăderea cu până la 5 % a acestei contribuții la angajator (ceea ce ar putea aduce la suprafață din munca la negru și îmbunătăți rata de colectare)
- Contribuția la Pilonul 2 de pensii – dacă există garanția din partea statului că cel puțin sumele contribuite se întorc la contributor, atunci mărită contribuția până la 6-8%. Dacă nu există această garanție, să fie înghețată la procentul actual.
- Pensia de invaliditate: legea actuală este bună, însă aplicarea este defectuoasă; ar trebui să existe un control mai riguros și pedepse aspre pentru medicii din comisiile speciale de evaluare care aprobă false pensii de invaliditate.
- Pensia anticipată: să fie în continuare posibilă, cu restricțiile actuale.
- Vârsta de pensionare – 63 de ani femei, 65 de ani bărbați.
- Stagiul de cotizare – 30 de ani femei, 35 de ani bărbați.

Se mai propune și: creșterea ratei de colectare a CAS și audit asupra costurilor pe care le are statul român în administrarea fondului public de pensii, percepția cetățenilor fiind aceea că ne costă prea mult colectarea și administrarea acestor fonduri.

Reamintim, CeRe – Centrul de Resurse pentru participare publică și CRPE – Centrul Român pentru Politici Europene au organizat în luna februarie o dezbateră publică, prilej cu care a fost lansat studiul „Alternative și compromisuri în sistemul românesc de pensii pentru următorii 20 de ani”.

Centrul de Resurse pentru Participare Publică (CeRe) și Centrul Român de Politici Europene (CRPE) implementează proiectul “Reforma Pensiiilor - de la experți la public” în perioada iulie 2013 – octombrie 2014. Proiectul are ca obiectiv implicarea actorilor sociali (experți, reprezentanți ai administrației, politicieni, mediu de afaceri, cetățeni și organizații ale societății civile) într-un proces deliberativ de elaborare a unei propuneri de politică publică privind reforma sistemului de pensii în România. Astfel, studiul, și mai ales recomandările de politică publică pe care acesta le face, sunt supuse unei serii de deliberări la care vor fi invitate toate părțile interesate, de la instituții ale statului până la cetățeni din toate colțurile țării. Pe baza acestor deliberări, organizatorii vor oferi Guvernului o serie de informații esențiale pentru reforma sistemului de pensii. În același timp, proiectul va aduce subiectul pe agenda publică și politică și va promova necesitatea continuării reformei.

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului „Reforma pensiilor – de la experți la public” co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.